

Таким чином, адміністративне представництво здійснюється у сфері публічно-правових відносин з метою реалізації адміністративних прав та обов'язків певної особи (організації) представником в адміністративному судовому процесі в межах визначених договором або законом повноважень. Вчинення процесуальних дії щодо захисту законних прав, свобод та інтересів іншої особи, представником здійснюється шляхом використання запровадженої пілотної дослідної експлуатаційної системи «Електронний суд».

Література

1. Концепція побудови Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, погоджена рішенням Ради суддів України від 22 лист. 2019 р. № 97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0097414-19#Text>

2. Конституція України: Закон України від 28 чер. 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06 лип. 2005 р. № 2747-IV. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.

4. Ухвала від 03 лют. 2020 р. № 160/6823/19. Верховний Суд. Касаційний адміністративний суд. URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/87363581>

УДК 341(043.2)

Гусар О.А., к.ю.н., доцент,
Гатченко К.О., здобувач вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРОФАЙЛІНГ ЯК ЗАСІБ ПРОТИДІЇ ПОВІТРЯНОМУ ТЕРОРИЗМУ

Однією із необхідних і обов'язкових умов нормального функціонування будь-якої держави є підтримання громадського порядку. Правоохоронні органи докладають чимало зусиль для боротьби з порушниками правил поведінки людей в суспільстві – терористичними актами, сприянням терористичній діяльності, фінансуванням тероризму, бандитизмом, вандалізмом, хуліганством, масовими заворушеннями. Однак результати наукових досліджень свідчать про те, що злочини проти громадського порядку продовжують залишатися досить поширеними в Україні, зокрема це стосується одного з найнебезпечніших злочинів і найгостріших проблем сучасності – тероризму.

Одним із найнебезпечніших видів тероризму є повітряний тероризм, небезпека якого полягає у неможливості проведення негайних операцій щодо звільнення заручників. Авіаційне сполучення є особливо привабливим для терористів, оскільки кожен терористичний акт на літаку

привертає величезну увагу з боку суспільства. Незважаючи на те, що Україна є учасницею низки конвенцій, що спрямовані на боротьбу зі злочинними посяганнями терористичного спрямування, зокрема, на повітряних суднах, механізм ефективної боротьби з терористичними атаками в Україні, як свідчить статистика, ще не налагоджений. Відповідно до Глобального індексу тероризму – комплексного дослідження, яке розраховує рівень терористичної активності в країнах світу і показує, які з держав і в яких масштабах стикаються з терористичною загрозою, станом на 2020 рік, Україна посідає 36 місце у рейтингу, що складається зі 164 країн світу, що є доволі негативним показником і свідчить про нагальну потребу вирішення даної ситуації та вжиття заходів щодо попередження терористичних актів на території України [1].

Практика Сполучених Штатів Америки після подій 11 вересня 2001 року, свідчить, що загальних заходів у забезпеченні безпеки на літаку недостатньо. Теракти необхідно попереджати до моменту їх вчинення і досягнення поставлених злочинних цілей. У разі, якщо мета терористичної організації/групи не була реалізована через незалежні від неї причини, то висока ймовірність здійснення нових актів тероризму, що призведе до нових жертв, нових руйнувань, відсутності довіри суспільства до правоохоронних органів і державної влади загалом. Загибель людей, смерть самого терориста сприяє популяризації радикальних ідей, пошуку і вербування нових прихильників.

З метою повернути увагу до запобігання терористичним актам важливо проаналізувати поняття кримінально-психологічного профайлінгу, зокрема під час огляду пасажирів та їх речей, який є досить ефективним та простим у використанні методом виявлення терористів шляхом спостереження за поведінкою особи. Дручек О.В. надає таке визначення профайлінгу: «Це сукупність психологічних методів і методик оцінки та прогнозування поведінки особи на основі аналізу найбільш інформативних приватних ознак, характеристик зовнішності, невербальної і вербальної поведінки» [2, с. 132].

Сутність профайлінгу полягає в тому, що особи, які вчинили або готуються до вчинення терористичного акту характеризуються особливою поведінкою або підозрілими ознаками у зовнішності, документах або речах. Дослідження та систематизація таких ознак дає можливість зробити припущення, чи є особа терористом. Окрім простого психологічного спостереження за особою, у профайлінгу використовується також опитувальна бесіда, метою якої є оцінка достовірності інформації по невербальній і вербальній поведінці людини.

Даний спосіб попередження терористичних атак успішно використовує відома своєю системою безпеки ізраїльська авіакомпанія «Ель-Аль». Саме співробітники даної компанії розробили у 1970-х роках

даний спосіб попередження тероризму у сфері авіації [3, с. 136]. США також активно використовує профайлінг у аеропортах. Крім того, американською компанією було розроблено ряд комп'ютерних програм, що використовуються в аеропортах та інших структурах, що забезпечують безпеку держави. Дані програми дозволяють зчитувати емоційний стан людини [3, с. 137].

Специфіка профайлінгу в українських аеропортах полягає тому, що перевірці осіб шляхом застосування до них профайлінгу підлягають лише деякі особи – вибірково, а не всі, як мало б бути.

Отже, на сьогоднішній день, зважаючи на активний прояв тероризму в останні роки та досить негативні показники України в Глобальному індексі тероризму, пріоритетним завданням держави у боротьбі з повітряним тероризмом, має стати запровадження обов'язкової освітньої програми для майбутніх співробітників у сфері забезпечення авіаційної безпеки щодо вивчення методики профайлінгу. Окрім того, доцільно було б врахувати практику розвинених країн, які характеризуються високим рівнем системи безпеки в повітряному просторі, завдяки використанню спеціальних комп'ютерних програм, які дозволяють зчитувати емоційний стан осіб.

Література

1. Institute for Economics & Peace. Global Terrorism Index 2020: Measuring the Impact of Terrorism, Sydney, November 2020. URL: <http://visionofhumanity.org/reports> (accessed 24.01.2022).

2. Дручек О.В. Профайлінг як метод забезпечення державної безпеки та громадського порядку: проблеми застосування. *Науковий вісник публічного та приватного права*. Випуск 1. Т. 2. 2018. С. 132-136.

3. Бурмистрова Н.С. Понятие и история возникновения профайлинга. *Вестник Пятигорского государственного университета*. № 1. 2013. С. 134-139.

УДК 341.824:338.47(043.2)

Гусар О.А., к.ю.н., доцент,
Друзь Х.О., здобувачка вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ СФЕРИ МІСТОБУДУВАННЯ: ГАЛУЗЕВИЙ КОНТРОЛЬ

Наразі діджиталізація шаленими темпами набирає обертів у всіх сферах діяльності та передбачає впровадження нового підходу до управління державою та забезпечення комунікації, в тому числі і в будівельній галузі.